



# Møde i Grønt Råd



Torsdag den 31. januar 2019

Kl. 13.30 – 16.00 – Mødesalen, Rådhuset

Deltagere: Keld Nørremark, Jan Pedersen, Jan Porsgaard, Merete Vigen Hansen, Søren Rask Jessen, Preben Friis-Hauge, Klaus Fries, Hanne Voetmann, Morten Vinding, Lisbeth Kjær, Lene B. Frandsen, Lasse Frøkjær, Laurids Bjerre

Afbud fra: Peter Nielsen; Bjarne Jøker Eg, Niels Christiansen; Lisbet Linding, Colin Seymour, Per Mikkelsen

Dagsorden	Referat
1. Velkomst og orientering ved formanden	<p>Preben orienterede om:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Henvendelse til DOF vedrørende nyt medlem</li><li>• Status på Grindstedforureningen</li><li>• Udvalget for Plan og Teknik har besluttet at melde Varde Kommune ind i Vild med Vilje – projekter skal realiseres allerede i 2019. Der arbejdes videre med forslagene fra Grønt Råd. <b>Forslag til flere steder kan sendes til Kathrine eller Klaus</b></li><li>• Snæblen – Der er sendt brev til miljøministeren og svar er kommet – vi afventer næste skridt</li><li>• Sommerhusgrundejerforeningerne har oprettet et fællesudvalg. De har spurgt om de kunne få en plads i Grønt Råd</li><li>• Der er ansat ny chef for Teknik og Miljø pr. 1. marts</li><li>• Artikel i JV om overvejelser om fredning i Varde Ådal</li></ul> <p>Merete: Man er ved at kigge på politikkerne i Varde Kommune – står Naturpolitikken også for skud – kunne vi få en status og vise at vi ikke ønsker at den skal ændres?</p> <p>Preben: Der arbejdes for, at naturpolitikken skal forblive som den er.</p> <p><b>Der var enighed om at tage et beslutningspunkt på til næste møde omkring udvidelse af deltagerkredsen i rådet.</b></p>
2. Tilsyn med fredede fortidsminder i Varde Kommune v./ Steen Frydenlund Jensen fra Sydvestjyske Museer (ca. 15 min.)	<p><b>Oplæg fra Steen sendes ud med referatet</b></p> <p>Laurids Bjerre: Er diger der er lavet for at afgrænse skel fredede?</p> <p>Steen: Man kan se på arealinfo hvad der er fredet – man kan også kontakte kommunen som kan dispensere og vurdere. På kommunens hjemmeside kan man se et kort hvor man kan lægge lag på over fredede områder m.m.</p>
3. Opfølgning på naturseminaret. Bordet rundt med tilbagemeldinger fra rådet.	<p>Preben opsummerede:</p> <p>Det var en god dag med bred deltagelse og gode inputs fra salen. Naturseminaret er et godt bevis på at naturpolitikken lever.</p> <p><b>Der var enighed om at nedsætte en arbejdsgruppe som skal arbejde med planlægning af et nyt seminar.</b></p> <p><b>Skriv til Kathrine på <a href="mailto:kakk@varde.dk">kakk@varde.dk</a> hvis I ønsker at deltage i arbejdsgruppen.</b></p>
4. Projekter under Naturpolitikken 2019. Blandt andet	<p>De temaer man vil arbejde med i 2019 er:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Rynket rose – fortsat arbejde fra 2018</li></ul>



<p>Vejkantsprojekt og Faunastriber v./ Klaus Fries</p>	<ul style="list-style-type: none"><li>• Vandløbsprojekter</li><li>• Faunastriber – beplantning langs marker</li><li>• Vild med Vilje – grønne områder og parker, vejkanter</li><li>• Kommunale skove – naturpotentialer i skovene er blevet kortlagt – hvor kan vi sætte ind i forhold til biodiversitet – <b>på som punkt til kommende møde</b></li><li>• Pleje af fredninger – Hennegårds Klitter og Kvie Sø</li></ul> <p>Formidling om projekterne ude på stederne er vigtig i forbindelse med f.eks. Vild med Vilje. I 2019 planlægges et projekt med formidling for skoler i samarbejde med NKV ved søerne i Ølgod.</p> <p>Merete: Det er godt at man har besluttet sig for at være med i Vild med vilje. Indmeldelsen giver også mulighed for andre ting og når man har købt pakken, kan man få hjælp fra organisationen til efteruddannelse og formidling samt borgerinddragelse. Det kunne være, at der var landsbyer som ville arbejde med det, så det ikke kun er på kommunalt plan. Eksempelvis kunne man afholde et borgermøde om biodiversitet. Det spejler godt ind i visionen og kunne være en god måde at konkretisere den på.</p> <p>Der kunne laves et lille Vild med Vilje-udvalg med naturfolk, visionsfolk og nogle fra Grønt Råd.</p> <p>Preben opsummerede: Der nedsættes en arbejdsgruppe der arbejder med hvordan Vild med Vilje kan komme bredt ud til borgere og erhvervsliv Fra Grønt Råd vil følgende gerne være med:</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Merete Vigen Hansen</li><li>• Lasse Frøkjær</li><li>• Lisbet Kjær</li></ul> <p>Arbejdet kan igangsættes med det samme.</p>
<p>5. FN's verdensmål set fra Varde Kommune-perspektiv v./Klaus Fries</p>	<p>Merete fortalte, at mange organisationer og virksomheder samt Region Syddanmark arbejder med verdensmålene – Varde Kommune kunne godt gøre det bedre.</p> <p>Klaus orienterede om, at arbejdet med verdensmålene primært ligger i afdelingen Plan og Vækst.</p> <p>Merete: I forhold til udviklingsplanerne i Varde Kommune så er der ikke noget bæredygtighedsarbejde og hverken verdensmål eller agenda 21 er nævnt nogen steder. Der mangler en struktur eller et mål/ en metode for hvordan man arbejder med det – det er ikke nogen overlægger.</p> <p>Lasse og Morten fortalte fra NKV: Vi kigger på verdensmålene i forbindelse med formidling – vi er langt i Vi i naturen skolen med f.eks. et projekt for 8. og 9. klasse. Verdensmålene skal være med i al formidling vi laver.</p> <p>Rådet drøftede verdensmålene overordnet set, og der var enighed om, at <b>Formand og forvaltning gør Udvalget for Plan og Teknik opmærksom på, at verdensmålene markeres tydeligere i det arbejde vi foretager os.</b></p>
<p>6. Agenda 21 strategi v./ Klaus Fries</p>	<p>Forslag til udviklingsstrategien har været i den første høring. Forslaget beskriver de fem temaer:</p>



	<ul style="list-style-type: none"><li>• Vi skaber en bæredygtig fremtid i naturen – visionen "Vi i Naturen"</li><li>• Mindskelsen af miljøbelastningen – klimaregnskab, ejendomsstrategi, god cykelinfrastruktur.</li><li>• Bæredygtig byudvikling og byomdannelse – udviklingsplaner, en bys individuelle behov og gode boligområder.</li><li>• Fremme af biologisk mangfoldighed- visionen "Vi i Naturen" og naturpolitikken.</li><li>• Inddragelse af befolkning og erhvervsliv – "Vi i Naturen".</li></ul> <p>Strategien godkendes endeligt i 2019. Der er pt. noget på vej til politisk behandling.</p> <p>I DN's hørings svar er der forslag til hvad man kan gøre bedre: Der er ingen metode og målsætninger – man skriver, at man har mange cykelstier, men forholder sig ikke til trafikbelastning – man nævner ikke, at man er klimakommune, man nævner ikke noget i udviklingsplanerne for byerne i kommune.</p> <p>DN efterlyser en prioriteret indsats fordi det er noget der ligger folk på sinde.</p> <p>Udviklingsplaner og udviklingsråd er et godt demokratisk værktøj hvor man kunne føre nogle af disse ting ud.</p> <p>DN syntes ikke at det er godt nok. Det er et arbejde der er vigtigt og helt nødvendigt.</p> <p><b>Grønt Råd opfordrer til, at arbejdet med Agenda 21 og FN's Verdensmål bør være mere struktureret. Preben tager emnet med til orientering for Udvalget for Plan og Teknik</b></p>
<p>7. Nyt fra visionsrådet v./ Lisbeth Kjær</p>	<p>Der har været afholdt temadrøftelse i Byrådet om visionen som gik på hvilken værdi Byrådet ser, at visionen skal skabe og hvad skal der til for at det indfries.</p> <p>Byrådet kom med en masse gode bud på det og sagen behandles i Byrådet i næste måned.</p> <p>Vi håber, at hvis visionen bliver forankret bedre i Byrådet vil den også kunne forankres bedre i forvaltningen.</p> <p>Der er oprettet en FB gruppe 'Vi deler oplevelser i naturen – fra borger til borger i Varde Kommune' som allerede har en del medlemmer og hvor der deles mange flotte naturbilleder.</p> <p>Vi i naturen Rådet holdt møde i Filsø skolestue i december: Her drøftedes blandt andet 'Vi i naturen skolen' som rådet har mulighed for at komme med input til.</p> <p>Tildelte midler fra visionspuljen i 2018 (350.000 kr.):</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• Børnehaven Østerlund</li><li>• Mælkefestival</li><li>• Fejring af blomstrende landsby</li><li>• Sommerspil</li><li>• Varde Golf klub 25-års jubilæum</li><li>• Annebergs Limtræ – borde</li><li>• Kajakklubben</li><li>• Shelters og båløkken ved Lunden</li></ul> <p>Se kriterierne for puljen på kommunens hjemmeside her:</p>



	<p><a href="http://www.vardekommune.dk/soeg-om-puljemidler#visionspuljen-vi-i-naturen">http://www.vardekommune.dk/soeg-om-puljemidler#visionspuljen-vi-i-naturen</a></p>
<p>8. IUCN-Fredninger – punkt fra seneste møde. Rådsmedlemmerne opfordres til at drøfte</p>	<p>IUCN er et organ under FN. I den gamle rapport var der rigtig mange fredninger med, og derfor blev kriterierne revideret. Fremover tager man kun de naturfredninger med hvor man aktivt arbejder med naturbeskyttelse. Der er 378 fredninger på listen nu.</p> <p>I Varde Kommune er der 9 fredninger – der er mange der ikke længere er med på listen og det er der forskellige grunde til. Der står f.eks. i fredningskendelsen for Alslev Hede og Nørholm Hede, at man ikke må pleje arealet. Det betyder, at fredningen er faldet ud, fordi der ikke arbejdes aktivt med naturbeskyttelse på arealet jf. den gamle fredningskendelse.</p> <p>Punktet tages op igen hvis der skulle være nyt.</p> <p>Merete: Det er en gennemgang hvor tingene kommer i deres rette kategori – det viser, at det ikke er helt så fantastisk i Danmark som vi gik og regnede med. Det er også et billede på, at nogle gamle fredninger bør ændres. Det kan gøres ved at genrejse fredningen (DN kan gøre det, og kommunen kan også selv gøre det).</p>
<p>9. Status på Holme Å v./ Jan Pedersen</p>	<p>Der er ikke sket så meget siden sidst - man arbejder stadig på finansiering på 25- 30 mio. kr. Tilkendegivelserne er der, men der mangler et endeligt ja.</p> <p>Forvaltningen arbejder på at få fondene ud af busken og konkretisere hvad det er de vil.</p>
<p>10. Fra vandområdeplanerne foreslås fjernet 1000 km. Hvad tages ud i Varde Kommune? v./ Jan Pedersen</p>	<p>Statens forslag til hvad der skal tages ud af vandområdeplanerne inkluderer omkring 108 km vandløb i Varde Kommune.</p> <p>Statens første udkast har været i høring.</p> <p>Konsekvensen af en udtagning er, at kommunen mister mulighed for at søge midler til at gøre vandløbet bedre. Landbruget mister mulighed for at få erstatning i nogle å dale. Kommunen skal selv betale hvis man vil gøre noget.</p> <p>Merete: Det er på mange måder ærgerligt fordi det er en øvelse i at lave naturforringelser og ikke forbedringer.</p>
<p>11. Status på okkerreanseanlæg i/fra Skonager Lilleå v./ Jan Pedersen</p>	<p>For at fjerne okkeren fra Lilleåen skal der laves 3 anlæg – mosen giver meget okker. Får vi fjernet okkeren får vi et godt vandløb. Okkeranlæg etableres ved man laver en sø ved at grave et hul i jorden hvor okkeren kan bundfælde sig. Anlæggene giver ny natur. Anlægget ved Skonager Lilleå er godkendt af staten til at blive etableret.</p> <p>Varde Kommune har gjort indsigelse imod, at løbet tages ud af vandplanerne fordi projektet med okkeranlægget er godkendt af staten til at blive etableret.</p> <p>Skonager Lilleå løber ud i Varde Å – og er meget okkerfyldt.</p>



	Beregninger fra Seges viser, at okkeranlæggene tager lidt kvælstof, men det er for lidt til at de kan gøre det ud for et mini-vådområde.
12. Evt. Næste møde i Grønt Råd (Forslag 15. maj 2019)	Datoen for næste møde blev godkendt. Mødet holdes evt. i skolestuen ved Filsø. Mødestart kl. 13 (evt. frokost og besigtigelse inden mødet).  Opsamling fra dagens møde: <ul style="list-style-type: none"><li>• Fokus på at holde naturpolitikken i live</li><li>• Nedsættelse af arbejdsgruppe for nyt naturseminar</li><li>• Nedsættelse af arbejdsgruppe til Vild med Vilje</li><li>• Preben Friis-Hauge bringer verdensmålene op for Udvalget for Plan og Teknik</li><li>• Ønske om mere politisk fokus og opmærksomhed på Agenda 21</li></ul>